

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سوره نور :

رِجَالٌ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ

يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾

((مردانی که نه تجارت و نه داد و ستدی آنان را از یاد خدا و برپا داشتن نماز و دادن زکات به خود مشغول نمی‌دارد و از روزی که دلها و دیده‌ها در آن زیور می‌شود می‌هراسند))

تقدیم به :

کلیه بزرگمردانی که دغدغه اصلی آنها تأمین رفاه اقتصادی، حل مشکلات معیشتی مردم، اشتغالزایی پایدار جوانان، عزت و اقتدار، رشد، شکوفایی و بالندگی اقتصادی میهن اسلامی است.

اقتصاد و صنعت بانکداری ایران

مؤلف:
دکتر جواد عین آبادی

سرشناسه	: عین آبادی ، جواد ، ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآور	: اقتصاد و صنعت بانکداری ایران /مولف جواد عین آبادی
مشخصات نشر	: تهران : پیوند نو:نیاز دانش ، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۷۴۵۶-۳۱-۹
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: بانک و بانکداری--ایران
موضوع	: اقتصاد - ایران
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۳ع ۱۱۶/۲ /HG۳۲۷۰
رده‌بندی دیویی	: ۳۳۲/۱۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۱۱۲۸۰

نام کتاب	: اقتصاد و صنعت بانکداری ایران
نویسندگان	: دکتر جواد عین آبادی
مدیر اجرایی - ناظر بر چاپ	: حمیدرضا محمد شیرازی - محمد شمس
طراح جلد	: کیانا آرین
ناشر	: نیاز دانش
صفحه‌آرا	: واحد تولید انتشارات نیاز دانش
لیتوگرافی / چاپ	: گنجینه
نوبت چاپ	: اول - ۱۳۹۳
شمارگان	: ۱۰۰۰
قیمت	: ۷۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۴۵۶-۳۱-۹ ISBN:978-964-7456-31-9

هرگونه چاپ و تکثیر (اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری و تهیهی CD) از محتویات این اثر بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است، متخلفان به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

کلیه حقوق این اثر برای مولف محفوظ است.
 تماس با انتشارات: ۰۹۱۲۷۰۷۳۹۳۵-۰۹۱۲۷۰۸۰۸-۰۶۶۴۷۸۱۰۶-۰۶۶۴۷۸۱۰۶-۰۲۱
www.Niyez-Danesh.com
 مشاوره جهت چاپ و نشر کتاب: ۰۲۱۰۶۷۰۹ - ۰۹۱۲

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	فصل اول C تاریخچه بانکداری و انواع بانکها در دنیا و مشکلات سیستم بانکی ایران
۱۴	۱-۱ انواع بانک
۱۵	۲-۱ بانک مرکزی
۱۵	۳-۱ بانکهای تجاری
۱۵	۴-۱ بانکهای پس انداز
۱۵	۵-۱ بانکهای توسعه‌ای
۱۶	۶-۱ بانکهای صنعتی
۱۶	۷-۱ بانکهای کشاورزی
۱۶	۸-۱ بانکهای بازرگانی
۱۶	۹-۱ بانکهای سرمایه‌گذاری
۱۷	۱۰-۱ بانکهای رهنی
۱۷	۱۱-۱ بانکهای اسلامی
۱۷	۱۲-۱ انواع بانکداری
۱۷	۱-۱۲-۱ بانکداری جهانی/بین‌المللی
۱۷	۲-۱۲-۱ بانکداری فراگیر
۱۸	۳-۱۲-۱ بانکداری خصوصی
۱۸	۴-۱۲-۱ بانکداری خرده فروشی
۱۸	۵-۱۲-۱ بانکداری عمده فروشی
۱۸	۱۳-۱ تاریخچه بانکداری در ایران
۱۸	۱-۱۳-۱ بانکداری قبل از انقلاب اسلامی
۱۹	۲-۱۳-۱ بانکهای خصوصی در ایران

۱۹	۳-۱۳-۱- نظام بانکی بعد از انقلاب
۲۰	۱۴-۱ قوانین بانکداری
۲۰	۱۵-۱ قانون عملیات بانکی بدون ربا(بهره)
۲۰	۱-۱۵-۱ بانک مرکزی ایران
۲۱	۲-۱۵-۱ بانک‌های دولتی و خصوصی
۲۱	۳-۱۵-۱ عوامل ناکارایی بانک‌های دولتی
۲۲	۱۶-۱ مشکلات نظام بانکداری ایران
۲۲	۱-۱۶-۱ حاکمیت مالکیت و مدیریت دولتی بر نظام بانکی کشور
۲۲	۲-۱۶-۱ عدم استقلال کامل بانک مرکزی
۲۲	۳-۱۶-۱ بکارگیری سیاست‌های پولی نامناسب
۲۳	۴-۱۶-۱ فقدان تعریف مناسب از ربا و عدم بهره برداری از ابزارهای مالی متنوع و نوین در نظام بانکی کشور.
۲۳	۵-۱۶-۱ سهم بالای تسهیلات تکلیفی در نظام بانکی کشور
۲۳	۶-۱۶-۱ فقدان انضباط مالی دولت
۲۳	۷-۱۶-۱ تحریم‌ها
۲۴	۱۷-۱ تاثیرات تحریم بانک‌ها بر روی سیستم پولی و مالی
۲۴	۱۸-۱ تاثیرات تحریم بانکی بر سود آوری شرکت‌های طرف معامله با سیستم بانکی
۲۴	۱۹-۱ ایجاد نا اطمینانی در اقتصاد

۲۷ فصل دوم C اثر تحریم بانک‌ها و اقتصاد ایران و ایجاد تورم

۲۷	۱-۲ پیشنهاد تحریم
۲۹	۲-۲ تحریم اقتصادی
۲۹	۱-۲-۲ تحریم‌های اقتصادی از جهت هدف، دو نوع هستند
۲۹	۳-۲ انواع تحریم‌های اقتصادی
۳۰	۱-۳-۲ منشاء تحریم را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد
۳۰	۲-۳-۲ هزینه‌های تحریم
۳۰	۳-۳-۲ اثربخشی تحریم
۳۱	۴-۲ تحریم بانک‌ها ایران و اثرات آن بر اقتصاد
۳۲	۵-۲ اثر تحریم بانک‌ها بر شرکت‌های ایرانی
۳۳	۶-۲ اثر تحریم بر بخش نفت و گاز
۳۳	۷-۲ اثر تحریم آمریکا بر اقتصاد ایران
۳۵	۸-۲ نقش تحریم در ایجاد تورم
۳۶	۹-۲ نقش بانک‌ها و نهادهای مالی در حل مساله تحریم
۳۷	۱۰-۲ آیا وضعیت اقتصادی ایران پس از برداشتن شدن تحریم‌ها بهبود خواهد یافت؟

۳۹ فصل سوم C تورم

۳۹	۱-۳ انواع تورم
۳۹	۳-۱-۱-۱ تورم تعدیلی

۳۹	تورم ماریپچی ۲-۱-۳
۴۰	تورم پولی ۳-۱-۳
۴۰	عوامل ایجاد تورم ۲-۳
۴۰	شوکه‌های طرف تقاضای کل اقتصاد ۱-۲-۳
۴۰	شوکه‌های طرف عرضه کل اقتصاد ۲-۲-۳
۴۱	علل تورم در ایران ۳-۳
۴۲	نرخ تورم در ایران ۴-۳
۴۳	تاریخچه تورم ایران ۵-۳
۴۳	نرخ تورم ایران در مقایسه با برخی از کشورهای آسیای غربی طی ۱۰ سال گذشته ۶-۳
۴۴	اثرات تورم ۷-۳
۴۵	مالیات تورمی ۸-۳
۴۵	اثر تورم بر تولید و صنعت ۹-۳
۴۶	اثر تورم بر تامین مالی سرمایه‌گذاری و نرخ سود واقعی تسهیلات بانکی ۱۰-۳
۴۶	رابطه بین تورم و رفاه ۱۱-۳
۴۶	نقش بانک‌ها در سیاست‌های پولی ۱۲-۳
۴۷	سیاست‌های پولی ۱-۱۲-۳
۴۷	سیاست‌های مالی ۲-۱۲-۳
۴۷	وظایف بانک مرکزی ۱۳-۳
۴۹	فصل چهارم ۴ نقدینگی سرگردان در اقتصاد کشور
۵۰	وضعیت نقدینگی‌های سرگردان ۱-۴
۵۱	جدول مقایسه حجم نقدینگی و حجم سپرده‌های دیداری و بازار بورس ایران به سال ۸۵ تا ۹۲ ۲-۴
۵۲	بازار پول ۳-۴
۵۲	صنعت بانکداری ۱-۳-۴
۵۲	جدول بازدهی صنعت بانکداری ایران طی ۵ سال گذشته ۲-۳-۴
۵۴	بازار سرمایه ۴-۴
۵۴	بورس ۱-۴-۴
۵۵	سایر بازارها ۵-۴
۵۵	بازار مسکن ۱-۵-۴
۵۶	بازار طلا ۲-۵-۴
۵۷	بازار ارز ۳-۵-۴
۵۷	نتیجه‌گیری ۶-۴
۵۹	فصل پنجم ۵ نرخ سود بانکی در ایران
۵۹	کارکرد نرخ‌های بهره در اقتصاد ۱-۵
۶۰	نرخ بهره در بانکداری متعارف ۲-۵
۶۱	قاعده تیلور ۳-۵

۶۲	۴-۵	نرخ سود در اقتصاد ایران
۶۳	۵-۵	مکانیزم تعیین نرخ سود
۶۳	۶-۵	بررسی وضعیت فعلی نرخ‌های سود بانکی
۶۵	۷-۵	بررسی آثار ناشی از کاهش نرخ سود تسهیلات و سپرده‌های بانکی
۶۶	۸-۵	نرخ‌های بهره بانکی در سایر کشورها
۶۶	۹-۵	بالا بودن spread بانکی چالشی در مقابل سیستم بانکی
۶۹	۱۰-۵	جمع بندی
۷۱		فصل ششم C تراز پرداخت‌ها و اثر تحریم‌ها بر صنایع
۷۲	۱-۶	عوامل موثر بر ترازپرداخت‌ها
۷۳	۲-۶	تحریم، تنبیه اقتصادی
۷۴	۳-۶	اثر تحریم‌ها بر صنعت بیمه
۷۵	۴-۶	وضعیت صنعت نفت و آثار تحریم‌های اقتصادی
۷۷	۵-۶	اثر تحریم‌ها بر صنعت خودرو
۷۹	۶-۵-۱	رنو
۷۹	۶-۵-۲	کیاموتورز
۸۰	۶-۵-۳	هیوندای
۸۰	۶-۶	آثار تحریم‌ها بر نظام بانکی
۸۱	۷-۶	مهم‌ترین چالش‌های پیش روی نظام بانکی
۸۲	۸-۶	آثار تحریم‌ها بر صنعت داروسازی
۸۳	۹-۶	صنعت کاغذسازی
۸۳	۶-۹-۱	انواع مواد اولیه تولید کاغذ
۸۴	۱۰-۶	آثار تحریم‌های اقتصادی
۸۵	۱۱-۶	تاثیر تحریم‌ها در بازار سرمایه
۸۵	۱۲-۶	جدول نرخ متوسط بازدهی سهام صنایع مختلف در بازار بورس تهران سال ۱۳۹۲
۸۷		فصل هفتم C مطالبات معوق در بانک‌ها
۸۸	۱-۷	تبیین عوامل موثر بر مطالبات معوق در پژوهش‌های پیشین
۹۲	۲-۷	طبقه‌بندی دارایی‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی در ایران
۹۳	۲-۷-۱	عوامل درون سازمانی
۹۳	۲-۷-۲	عوامل برون سازمانی
۹۴	۲-۷-۳	عوامل خارجی
۹۶	۳-۷	عوامل ایجاد و افزایش مطالبات معوق در رابطه با بدهکاران
۹۶	۳-۷-۱	عدم بازپرداخت تسهیلات به علت عدم تمکن مالی
۹۶	۳-۷-۲	عدم بازپرداخت تسهیلات علیرغم تمکن مالی
۹۷	۴-۷	راهکارهای پیشنهادی برای کاهش مطالبات معوق
۹۷	۴-۷-۱	راهکارهای درون سازمانی

۹۹ ۲-۴-۷- راهکارهای درون سازمانی - درمانی

۹۹ ۳-۴-۷- راهکارهای برون سازمانی

۱۰۳ واژه نامه

مقدمه مولف

بی تردید سیاست‌های کلان اقتصادی و تحولات بین‌المللی تأثیرات بسزایی در صنعت بانکداری یک کشور می‌گذارد. مولف سعی داشته است با مقایسه وضعیت موجود صنعت بانکداری ایران با سبک و مدل‌های بانکداری در کشورهای دیگر و در نظر گرفتن تحریم‌های خارجی و تأثیرات منفی آن بر چرخه اقتصادی و همچنین نحوه سیاست‌گذاری کلان دولت و همچنین بانک مرکزی در خصوص نرخ بهره، میزان نقدینگی سرگردان در کشور، رشد اقتصادی، نرخ تورم و بیکاری بتواند راهکار نسبتاً مناسبی برای توسعه و رشد اقتصادی و بالندگی کشور ارائه نماید. به طور قطع سیاست‌گذاری مناسب در حوزه صادرات و همچنین میزان واردات و سازوکارهای اقتصاد در بخش‌های دیگر از جمله صنایع مولد از جمله نفت، پتروشیمی، معادن، فلزات، خودرو، کشاورزی و همچنین بازار سرمایه و بورس و اوراق بهادار نقش عمده آن بر میزان رشد اقتصادی کشور خواهد گذاشت. از جمله موارد با اهمیت دیگری که مولف بدان پرداخته است. تصریح این موضوع بوده است که شکوفایی ظرفیتهای نهفته اقتصاد ایران منوط به اتخاذ سیاست‌های درست و منطقی در صنعت بانکداری، رفتار بانکهای تجاری کشور و همچنین بانک مرکزی می‌باشد. در ادامه به سازوکار بانکهای کشور در خصوص اعتبارسنجی مشتریان و میزان تسهیلات ارائه شده و نوع حوزه‌های مشارکت بانک‌ها و ریسکهای متوجه آنها در خصوص معوقات و همچنین نرخ سپرده‌ها و نرخ تسهیلات و تأثیرات آن بر جذب نقدینگی سرگردان و هدایت آن در بخش صنایع مولد و کاهش میزان تورم و افزایش رشد اقتصادی و اشتغالزایی پرداخته شده است. در اینجا بر خود لازم میدانم از زحمات دانشجویان دانشگاه علوم اقتصادی مقطع کارشناسی ارشد مدیریت مالی که در ترم دوم سال تحصیلی ۹۱-۹۲ سال جاری با اینجانب درس داشتند و در گردآوری و تنظیم مطالب نیز کمک بسیاری نمودند، به ترتیب آقایان همت کریمی، سجاد بارانی، پوریا مظاهری، هادی قره باغی، سرکارخانم نگار ذوقی، مهدیس تقوی و آزاده سلیمانپور تشکر نمایم. از سرکار خانم سیده فاطمه احمدی به واسطه همکاری ارزنده در تنظیم، ویرایش و تهیه فهرست مطالب و همچنین تدوین فرهنگ اصطلاحات انتهای کتاب و موسسه نشر پیوند نو و نیاز دانش، خصوصاً آقای نیکدست و همچنین آقای شیرازی بواسطه همکاری و هماهنگی مناسب در چاپ کتاب حاضر تشکر می‌کنم. در پایان از تمامی علاقمندان به رشد و شکوفایی اقتصاد کشور عزیزمان درخواست می‌کنم با ارایه نظرات خوبشان مولف را در نگارش‌های بعدی همراهی و مساعدت نمایند.

جواد عین آبادی

دکتری تخصصی مدیریت بازرگانی

دانشگاه علامه طباطبایی (ره) و مدرس دانشگاه

بهار ۱۳۹۳

